

OBSAH

1	Pravděpodobnost: definice a filosofické interpretace	11
1.1	Pravděpodobnost ve výuce: inspirace v historii	12
1.1.1	Úvod	12
1.1.2	Subjektivní pravděpodobnost a kurzové sázky	13
1.1.3	Četnostní pojetí pravděpodobnosti	17
1.1.4	Motivace pravděpodobnosti ve středoškolských učebnicích matematiky z 19. století	19
1.2	Definice pravděpodobnosti	33
1.2.1	Úvod	33
1.2.2	Jacob Bernoulli: pravděpodobnost jako míra jistoty	38
1.2.3	Klasická definice pravděpodobnosti	45
1.2.4	Axiomatická definice pravděpodobnosti	51
1.3	Filosofické interpretace pravděpodobnosti	55
1.3.1	Úvod	55
1.3.2	Logická interpretace pravděpodobnosti	56
1.3.3	Subjektivní interpretace pravděpodobnosti	67
1.3.4	Četnostní interpretace pravděpodobnosti	71
2	Bernard Bolzano (1781–1848)	77
2.1	Životní osudy Bernarda Bolzana	78
2.2	Bolzanovo pojetí pojmu pravděpodobnosti	87
2.2.1	Úvod	87
2.2.2	Pravděpodobnost v přednáškách o náboženství	89
2.2.3	<i>Vědosloví</i> : logická pravděpodobnost	97
2.2.4	Vliv <i>Vědosloví</i> na vývoj filosofie a logiky	110
2.2.5	Bolzanův vliv na vývoj logické pravděpodobnosti	118

3	Tomáš Garrigue Masaryk (1850–1937)	119
3.1	Životní osudy Tomáše Garriguea Masaryka	120
3.2	Pravděpodobnost a statistika v díle T. G. Masaryka	127
3.2.1	Úvod	127
3.2.2	Počet pravděpodobnosti a Humeova skepse	129
3.2.3	Diskuse o pravosti rukopisů	138
4	Václav Šimerka (1819–1887)	141
4.1	Životní osudy Václava Šimerky	142
4.2	Pravděpodobnost v díle Václava Šimerky	147
4.2.1	Úvod	147
4.2.2	Pravděpodobnost a síla přesvědčení	148
5	Karel Vorovka (1879–1929)	159
5.1	Životní osudy Karla Vorovky	160
5.2	Pravděpodobnost v díle Karla Vorovky	165
5.2.1	Úvod	165
5.2.2	Matematická teorie pravděpodobnosti	170
5.2.3	Kritika filosofických interpretací pravděpodobnosti	171
6	Teorie geometrické pravděpodobnosti	175
6.1	Úvod	176
6.2	Počátky teorie geometrické pravděpodobnosti	181
6.2.1	Anglické kořeny	181
6.2.2	Buffonovy úlohy	183
6.2.3	Formování základů	187
6.3	Český příspěvek ke geometrické pravděpodobnosti	191
6.3.1	Emanuel Czuber	191
6.3.2	Bohuslav Hostinský	195
7	Emanuel Czuber (1851–1925)	197
7.1	Životní osudy Emanuela Czubera	198
7.2	Filosofie pravděpodobnosti v díle Emanuela Czubera	205
7.2.1	Úvod	205
7.2.2	První publikace: cesta k pravděpodobnosti	206
7.2.3	Filosofické základy pravděpodobnosti	208

	9
8 Otomar Pankraz (1903–1976)	213
8.1 Životní osudy Otomara Pankraze	214
8.2 Pravděpodobnost v díle Otomara Pankraze	221
8.2.1 Úvod	221
8.2.2 Axiomy teorie pravděpodobnosti	224
Summary	231
Literatura	235
Vybrané publikace Bernarda Bolzana	235
Vybrané publikace Emanuela Czubera	236
Vybrané publikace Tomáše Garriguea Masaryka	238
Vybrané publikace Otomara Pankraze	239
Vybrané publikace Václava Šimerky	240
Vybrané publikace Karla Vorovky	241
Další literatura	242
Přehled použitých zkratk	262
Jmenný rejstřík	263